

въ империята като народъ трудолюбивъ, трезвенъ, производителенъ, положителенъ, миролюбивъ. Тѣзи хвалби обаче бѣха всѣкога свързани съ проповѣдта, че щастieto, подигането, успѣхътъ, икономическото благосъстояние, развитието и напрѣдъкътъ на тоя народъ могатъ се постигна само въ турската империя, на която той трѣбало да остане вѣренъ, ако иска да бжде честитъ съ запазване своята народна физиономия, и това толкозъ по-много, че просвѣтена Европа споредъ тѣхъ нѣмала никога да допустне раздробяването на Турция, както тя доказала това и на дѣло въ крѣмската война.

Тия проповѣди, искренни или присторени, но които въ всѣки случай очевидно се насърдчваха отъ турското правителство, което бѣше прибрало и на служба не единъ отъ въпроснитѣ емигранти, бѣха изгубили сега досущъ своето значение, и тѣ не минуваха вече само за несвоеврѣнени и неумѣстни, но се посрѣщаха и като непростено противодѣйствиe на народното дѣло, тъй поне както се разумѣваше то по онова врѣме, та отъ тукъ пълна недовѣрчивостъ къмъ таквизъ политически проповѣдници за щастieto на българския народъ. На малцината нѣкои отъ Цариградската българска колония членове, патриоти при особено мнѣние, които, противъ общия тогава порой, слѣдваха още да даватъ до нѣйдѣ ухо на подобни, сега вече извнѣ модата, проповѣди, или се поопитваха да възпроизвеждатъ и тѣ сами тия проповѣди по единъ или по другъ начинъ, всички гледаха, едни съ съжаление, други съ прѣзрѣние като на орждия служещи, съзнатѣлно или несъзнатѣлно, било на заинтересуваното турско правителство, било на чужда турско-филска и неблагоприятна за България политика. По мнѣнието на всички, врѣмето и фактитѣ прѣзъ цѣли петъ столѣтия бѣха доказали по единъ поразителенъ начинъ,